

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

**Comisia administrație publică, dezvoltare regională,
mediu și schimbări climatice**

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

12 aprilie 2017

CAU nr. 146

RAPORT

**la proiectul de hotărîre pentru aprobarea Strategiei naționale privind
managementul deșeurilor radioactive pe anii 2017-2026
și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia
Nr. 4 din 09.01.2017**

Comisia administrația publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de hotărîre pentru aprobarea Strategiei naționale privind managementul deșeurilor radioactive pe anii 2017-2026 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Procedura de înaintare a proiectului corespunde cerințelor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Prezentul proiect prevede crearea unui cadru necesar aplicării angajamentelor asumate de Republica Moldova la nivel internațional și se bazează pe prevederile tratatelor internaționale, ce reies din Convenția comună privind managementul în siguranță al combustibilului uzat și managementul în siguranță al deșeurilor radioactive (ratificată prin Legea nr.111-XVIII din 18 decembrie 2009, Monitorul Oficial nr.197-200/652 din 31 decembrie 2009, art.652), din Declarația de la Rio cu privire la mediu și dezvoltare din 1992, din Rezoluțiile Conferințelor Generale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică din 1997-2012, din prevederile Legii nr.132 din 8 iunie 2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice, precum și din Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului Uniunii Europene din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Proiectul examinat are drept scop aprobarea unei strategii privind managementul deșeurilor radioactive, provenite de la surse radioactive utilizate în medicină, agricultură, cercetare, industrie și educație, surse radioactive orfane, cât și în urma traficului ilicit de materiale radioactive sau în urma unor urgențe radiologice sau nucleare.

Strategia stabilește modalitățile și mecanismele de organizare a măsurilor, ce urmează a fi desfășurate cu scopul gestionării responsabile și în condiții de siguranță a managementului deșeurilor radioactive, cu scopul protejării sănătății umane și a mediului.

Planul de acțiuni, care este parte a strategiei, stabilește acțiuni și termene concrete de realizare a obiectivelor expuse în compartimentul II al prezentei Strategii implementarea cărora este pusă în sarcina Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Mediului, care vor prezenta anual Guvernului raportul privind realizarea acestora.

În cadrul dezbaterilor Comisia a constatat că, potrivit prevederilor alin.1¹) din art.10 al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, concepțiile și **strategiile de stat pe direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului se aprobă prin acte legislative care, de regulă, fac parte din categoria legilor ordinare.** Însă, strategia înaintată prin proiect se propune a fi adoptat prin hotărâre de Parlament, ceea ce contravine prevederilor legii susmenționate.

Comisiile permanente ale Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțându-se pentru examinarea și aprobarea proiectului vizat. Avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului conține un șir de propuneri de amendamente pentru ajustarea textului proiectului la cadrul legislativ-normativ existent.

Sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor se anexează la prezentul raport în care este reflectată decizia Comisiei administrația publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

Ca urmare a examinării prezentului proiect, Comisia administrația publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice îl susține cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință, și propune Parlamentului adoptarea Strategiei naționale privind managementul deșeurilor radioactive pe anii 2017-2026 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia **prin lege ordinară**, în vederea respectării prevederilor Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, sinteza amendamentelor fiind parte componentă a prezentului raport.

Violeta IVANOV,
Președintele Comisiei

SINTEZA
rezultatelor examinării amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor la proiectul de act legislativ
nr.4 din 09.01.2017

Nr.crt.	Conținutul proiectului de lege	Obiecțiile și propunerile parvenite	Autorul amendamentului, propunerii, obiecții	Rezultatele examinării de către Comisia sesizată în fond
	1	2	3	4
1	Proiectul de hotărîre pentru aprobarea Strategiei naționale privind managementul deșeurilor radioactive pe anii 2017-2026 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia	Obiecții cu caracter general Potrivit prevederilor alin.1 ¹) din art.10 al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, concepțiile și strategiile de stat pe direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului se aprobă prin acte legislative care, de regulă, fac parte din categoria legilor ordinare. Însă, strategia înaintată prin proiect se propune a fi adoptat prin hotărîre de Parlament, ceea ce contravine prevederilor legale menționate supra.	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Se acceptă
2	Strategie 2. Strategia include modalitatea de punere în aplicare a angajamentelor asumate de Republica Moldova la nivel internațional și se bazează pe prevederile tratatelor internaționale, ce reies din Convenția comună privind managementul în siguranță	La pct.2 din Strategie, pentru un spor de concretizare se propune următoarea completare: 2. Strategia include modalitatea de punere în aplicare a angajamentelor asumate de Republica Moldova la nivel internațional și se bazează pe prevederile tratatelor internaționale, ce reies din Convenția comună privind managementul în siguranță al combustibilului uzat și managementul în siguranță al deșeurilor radioactive (ratificată	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc	Se acceptă

	<p>al combustibilului uzat și managementul în siguranță al deșeurilor radioactive (ratificată prin Legea nr. 111-XVIII din 18 decembrie 2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția comună privind managementul în siguranță al combustibilului uzat și managementul în siguranță al deșeurilor radioactive din Declarația de la Rio , din Rezoluțiile Conferințelor Generale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică din 1997-2012, din prevederile Legii nr. 132 din 8 iunie 2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice.</p>	<p>prin Legea nr. 111-XVIII din 18 decembrie 2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția comună privind managementul în siguranță al combustibilului uzat și managementul în siguranță al deșeurilor radioactive, Monitorul Oficial nr.197-200/652 din 31 decembrie 2009), din Declarația de la Rio cu privire la mediu și dezvoltare din 1992, din Rezoluțiile Conferințelor Generale ale Agenției Internaționale pentru Energia Atomică din 1997-2012, din prevederile Legii nr. 132 din 8 iunie 2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice.</p>		
3	<p>Strategie</p> <p>5. În prezent în Republica Moldova se identifică următorii gestionari sau generatori de deșeuri radioactive:</p> <p>1) orice entitate economică, persoană juridică, titular de autorizație radiologică în domeniul gestionării deșeurilor radioactive (laboratoarele de medicină nucleară, laboratoare</p>	<p>La pct. 5, subpunctul 1) din Strategie se va revedea denumirea autorizației radiologice în domeniul gestionării deșeurilor radioactive în coroborare cu prevederile art.45 din Legea privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice nr. 132/2012, care prevede denumirea de „autorizație radiologică pentru gospodărirea deșeurilor radioactive”.</p>	<p>Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocan, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	Se acceptă

	radiobiologice și radiochimice);			
4	Strategie 6. [...] Adoptarea recentă a Directivei Consiliului 2011/70/EURATOM din 19 iulie 2011[...]	La pct. 6 din Strategie, se propune excluderea cuvîntului „ <i>recentă</i> ” din sintagma „Adoptarea recentă a Directivei Consiliului 2011/70/EURATOM din 19 iulie 2011...”	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc	Se acceptă
5	Strategie 23. Din considerente că în Republica Moldova sînt utilizate cu preponderență surse radioactive închise, în procesul de gestionare a deșeurilor radioactive se propune aplicarea principiului sortării, tratării, condiționării și stocării surselor radioactive uzate după activitate și tip, <i>conform anexei nr. 1.</i>	La pct.23 din Strategie, se propune substituirea sintagmei „ <i>conform anexei nr.1</i> ” cu sintagma „ <i>conform anexei la prezenta Strategie</i> ”.	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc	Se acceptă
6	Strategie 28. [...]Luînd în considerație că acoperirea financiară a cheltuielilor pentru gestionarea deșeurilor radioactive provenite din surse orfane sau trafic ilicit, precum și a celor provenite istoric, stocate la „Obiectele speciale”, conform legislației în vigoare, se realizează din contul generatorilor de deșeuri radioactive, bugetului	La pct.28 din Strategie, în ceea ce privește indicarea sumei cheltuielilor necesare în euro, propunem excluderea acesteia or, în conformitate cu art.3 din Legea cu privire la bani nr. 1232/1992, moneda națională, leul, este mijlocul legal de plată pe teritoriul Republicii Moldova.	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Se acceptă

	de stat și altor surse legale. Astfel, pentru re tehnologizarea infrastructurii „Obiectelor speciale” împreună cu asigurarea tehnologică a procesului de gestionare a deșeurilor radioactive istorice, precum și pentru asigurarea tuturor condițiilor de autorizare a activității de gestionare a deșeurilor radioactive, sînt necesare circa 36,7 milioane lei (circa 1,7 milioane euro).			
7	Strategie 32. În procesul de realizare a prezentei Strategii, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice prezintă periodic Guvernului rapoarte de monitorizare, care conțin următoarele aspecte:	La pct.32 din Strategie, pentru un spor de concretizare, a se indica periodicitatea prezentării rapoartelor de către Agenția Națională de Reglementare a Activității Nucleare și Radiologice.	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului	Se acceptă propunerea autorului. „În procesul de realizare a prezentei Strategii, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice prezintă la fiecare 3 ani Guvernului rapoarte de monitorizare , care conțin următoarele aspecte:” <i>Argumentare:</i> Autorul își propune să prezinte Guvernului rapoarte de monitorizare ca parte componentă a rapoartelor de evaluare și progres, prevăzute la punctul 33 din Strategie.

8	<p>Strategie</p> <p>34. În scopul participării active a societății civile și instituțiilor relevante la formularea sugestiilor sau comentariilor, precum și mediatizării progresului implementării planului de acțiuni, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice din cadrul Ministerului Mediului și reprezentanții Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale <i>din cadrul</i> Ministerului Afacerilor Interne, vor organiza și desfășura conferințe, seminare, mese de discuții etc. Pentru asigurarea transparenței, pe paginile web oficiale ale instituțiilor menționate, se vor crea secțiuni distincte, unde se va plasa informația curentă privind realizarea Strategiei.</p>	<p>La pct.34 din Strategie, sintagma „<i>din cadrul Ministerului Mediului</i>” se va substitui cu sintagma „<i>pe lângă Ministerul Mediului</i>”, fiind astfel în corespundere cu art.10 din Legea nr. 132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice.</p>	<p>Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	Se acceptă
9	<p>Plan de acțiuni</p> <p>2.4. Implementarea Programului calității în managementul deșeurilor radioactive</p>	<p>Luînd în considerație faptul că în prezent nu există Programul calității în managementul deșeurilor radioactive, se propune completarea pct.2.4 din Planul de acțiuni cu sintagma „<i>Elaborarea și implementarea...</i>”</p>	<p>Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc</p>	Se acceptă

10	Plan de acțiuni 9.1. Crearea Registrului național de evidență a deșeurilor radioactive, cu posibilitatea de acces al operatorului la datele acestuia	Legea bugetului pentru anul 2017 nu prevede mijloace bugetare pentru crearea Registrului național de evidență a deșeurilor radioactive. Prin urmare, se propune modificarea termenului de realizare a acțiunii prevăzute la pct.9.1 – „ <i>Din 2018</i> ”	Deputații: V.Ivanov, V.Vitiuc, Iu.Țap, V.Sorocean, S.Chiseliov, E.Gudumac, A.Goța, E.Bodnarenco, Șt.Vlas, Iu.Dîrda, O.Lipskii, S.Grișciuc	Se acceptă
----	--	---	---	-------------------

Violeta IVANOV,
Președintele Comisiei